

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam-ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
 Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
 Egyes szám ára 5 kr.

Felelés szerkesztés és laptulajdonos:

Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Simor-utca 39.

Kiadóhivatal: Számmer Imre könyvnyomdája.

Az indemnity vita.

Már hétfő óta napirendre van tűzve az indemnity vita s a kormány magatartása miatt, még csak tegnap kezdődött meg tulajdonképen. A vita nagysága beláthatatlan arányokat fognak ölteni. Ha a kormány eddigi eljárását folytatva, tovább is makacsodik, akkor már több mint valószínű, hogy a kormány, ha megéri, az új év első két hónapjában sem kap indemnityt s így bekövetkeznek minden vonalon a törvénytelen állapotok. Mindezeket csak bizonyosabbá teszi a parlament elnapolása, melyre a kormány a királytól felhatalmazást kért s a melyről a rendesen jól értesült körök tudni vélik, hogy a király meg is adta a meghatalmazást.

Tekintve még ehhez a parlamentben lefolyó viharos üléseket, a magyar parlament egén is vészterhes felhők tornyosulnak. Ugy látszik osztrák szomszédaink sorsára jutunk. A helyzet mindinkább komplikáltabbá válik s hogy mi módon fogunk kilábolni ebből a hinárból, az egyelőre még rejtély marad.

Az öt hétig tartó napirend-vita azt már megmutatta, hogy a kormány nem ura többé a helyzetnek és legyen az ellenzék, melyet a Bánffy által támasztott választási-vihar meghagyott, akármily parányi számu, amint látszik elég erős arra, hogy a kormány helyzetét lehetetlenné tegye.

A vihar.

— A »Fejérmegyei Napló« tárczája. —

Némethből fordította: R. J.

Bucsu napján nagy bált rendeztek a lövöldében. A falu tánc kedvelő ifjusága kevéssel napnyugta után nagy számmal összejáratott e helyen s megtöltötte a helyiségnak minden zegzugát. A hangulat egyre emelkedett: a legváltozatosabb, legtalpesebb tánczokat járták, a bor pedig pataként folydogált. A dohányszás folytán megromgált levegő fulladásig forró volt; ez azonban nem bántotta az életkedvtől duzzadó népséget: valamennyien ugrándoztak, nevettek és tréfláztak, mintha kárpótolni akarták volna magukat a sok gond- és fáradsáért, a mit az év reájuk hozott. Csak egy ember nem osztozott az általános örömben. Tóni, a vadászegény volt az, vállas, erős fiatal ember, villámó szemekkel, bogár hajjal és ép oly színű kipödört bajusszal. Napbarátnotta arczán belső fölindultság látszott, szemei pedig folyton egy csodaszép leánynak legettek, a ki a legjobb kedvvel egyre tánczolt, mialatt egyik legény karjáról a másikéra ugrándozott. Csak nagy ritkán volt kis pihenője, hogy Tóni asztalánál helyet foglaljon s már is újabb felkérte valaki.

A legény arczvonásai mindannyiszor megélnkülték, valahányszor üde piros arcczal, vidáman csevegve melléje ült; annál tüzesebb volt azonban tekintete, mikor ismét a tánczoló köze vegyült. Tóni csak nagyon keveset tánczolt, hisz mindenki tudta, hogy neki a

Az utóbbi napok különben is arra mutatnak, hogy a kormány lába alatt a talaj erősen megingott.

Az ellenzék a legnagyobb lelkiismeretességgel ment bele a harcba melybe a kormány mindinkább belekergeti, akkor, mikor a nemzet legvitalisabb érkei forognak kezükben, mikor megsértik meggyalázzák a nemzet becsületét.

Mindezeket megmentendő, az ellenzék a királyhoz fordul, felhívja javaslatot tesz a ház asztalára.

Hodossy Imre terjesztette elő a javaslatot az ellenzéki pártok nevében. „Alkotmányunk súlyos válságában fordulunk Felségedhez“, kezdi a felirat. „hogy királyi jogainak gyakorlásával e válságot elhárítani kegyeskedjék.“ Kéri a kormány elbocsátását, melyet az alkotmányon elkövetett sértésekkel okolnak meg. A mostani kormányzati rendszer mellett nem tartják meg a törvényeket, mi által előmozdítják az erkölcsök súlyosodását. A többség hamis eredetével meghamisítják az igazi közvéleményt s így a nemzet akarata ellenére, annak érkei helyébe saját érkeiket helyezik. Egyes miniszterek önkényét fölébe helyezik alkotmányos törvényeinknek.

A felirat tartalma meglepte a képviselőket és megdöbbenve hallgatták végig a feliratot, melyhez hasonlólt 1861 óta nem tettek a ház asztalára. A feliratot Apponyi gróf fogalmazta, melyben Ho-

táncz mindig nagy fájdalmat okoz, mert egy izben, midőn vadorzókkal találkozott, ballában lövést kapott. Képleges figyelmeztetéseit a leány csak félfüllel halgatta, s a nagy zaj és lármá miatt egyáltalán lehetetlen volt komolyabb beszédet kezdeni. Végre elérkezettnek látja az időt, — midőn a leány tánczosával a kijáró felé tartott — hogy felkeljen és őt kövesse. Az udvaron találta őt a legény nyel élénk beszéde ereszkedve. Midőn Tóni feljűk tartott, a legény magára hagyta a leányt s a terembe sietett.

— Mould csak Marcsa — kezdé Tóni, miközben hatalmas kezét gyengéden a leány vállára tette.

— Mit akarsz? — kérde a leány felhevülve. — Miért követsz lápten-nyomon? Tán csak szabad egy kis friss levegőt színom, mikor odabenn oly nagy a bőség?! . . .

— Csak egy szót akarok mondani, mert ott benn a zaj miatt lehetetlen. A legény hangja nyugodt, szelid volt.

— Mi az?
 — Ha szivességet tennél velem . . .
 — Szólj!
 — Hagyd azt a Flórist, ne tánczolj már vele!

— Hogy is ne, ép azt gondoltam — mondá félig gunyolódva, félig bosszantó nevetéssel a leány. — És miért, te . . . te . . . — s nem talált alkalmas megjegyzést.

— Nem tudom tovább elszivelni! Hisz tudod, hogy ugy sem állok vele jó lábom!

— Már megint féltékenykedel? — kérde

ránszky és Hodossy segítettek neki. A felirathoz, az abban foglalt vádakra és kérésekhez a legkülönbözőbb párti és politikai meggyőződésű férfiak csatlakoztak. Aláírta 3—4 kivételével az ellenzék összes tagja, összesen 92 képviselő. Mindenesetre fontos és nevezetes ez az egyetértés és emeli a felirat politikai fontosságát.

Az indemnity-vitát most megint megakasztja e körül a javaslat körül folyó vita, mely valószínűleg nem fog egyhamar befejeződni. Az bizonyos, hogy a ház nem fogja a felirati javaslatot elfogadni, de azért a javaslat a király elé kerül, olvassa a lapokból azt s a körül folyó vitát. Ez pedig semmi esetre sem fogja emelni a korona bizalmát Bánffyhoz, melylyel csak még a napokban is oly fenhéjzónan dicsekedett.

POLITIKAI HIREK.

— Zichy János gróf beszéde. Zichy János gróf az indemnity-javaslat tárgyalása alkalmával a néppárt álláspontját fejtette ki s tette ezt oly bravurral, hogy még politikai ellenfelei is szívesen és figyelemmel hallgatták beszédét. Mindenekelőtt a Hentzi-szobor ügyéről emlékezett meg s miután visszautasította amaz alaptalan ráfogást, mintha e kérdés a néppártban nézeteltéréseket idézett volna föl, éles és súlyos vádat emelt Bánffy báró ellen, hogy a

Marcsa, s ujra hallaszott ama sértő, gúnyos nevetés.

— Tetteid azzá tesznek — válaszolá Tóni. Most már az ő hangja is durvább és izgatottabb lett. — Őt perczig sem voltál velem, mindig avval a Flórisssal — már nem tűröm tovább . . .!

— Nem?! Utóvégre csak nem gondolod, hogy egész éjjel melletted fogok ülni mint egy viaszos figura? — Igen Tóni, ez egyáltalában nincsen inyemre! — Haragosan hátra veté fejét s hátat fordított neki.

Tóninak fejébe szállott a vér. Egy rántással visszafordította; megragadta karját s arczába tekintett.

— Marcsa!
 — Eh, hagyj békével — mondá a leány, mialatt Tóni kezéből magát kiszabadította.

— Hisz jól tudom, hogy tölem minden élvezetet irigysz és — és én azt hiszem, észre kellett venned, mennyire megokallom, hogy te velem cselédként bánsz. — Évvél ott hagyta s a terembe sietett.

— Marcsa — kiáltott utána Tóni, — fogsz még egyszer Flórisssal tánczolni?

— Igen, volt a szenvedélyes válasz. Ép azért is fogok vele tánczolni! — Mielőtt Tóni még valamit szólhatott volna, Marcsa már a teremben volt.

A legény ereiben csak úgy forrt a vér. Arczán vörös foltok támadtak, kezeit ökölbe szorította. A düh és fájdalom egyes érzelmei vettek erőt rajta: egyszerűen belátta, hogy az a leány, a kiért ő élt és halt, érzéketlen irányában. Látta, hogy terhére lett. Azt hitte, hogy

midőn a gyász és a kegyelet kifejezésére a királyi akarat megjelölte a módot, Bánffy báró volt az, ki megérintette azt a hirt, melynek hangja egyedül disszonancia a nemzeti és királyi együttes gyászának fenséges harmóniájában. Ezért és a nemzeti kegyelet megsértéséért egyedül a kormányt terheli a felelősség. Annak a kormánynak, mely lábballal tipor minden szabadságot; melynek erőszak az uralma; mely a vallástalanság fertőjébe üzi a tömegeket s ráadásul még a meggyőződést is erőszakkal irtja ki, a néppárt nem szavaz bizalmat, tehát nem szavazza meg az indemnitást sem. A miniszterelnök ne az ellenzékét vádolja a parlamentarizmus sirba ásásával, hanem vádolja önmagát hiszen ő élve temette el a nemzeti akaratot. Zichy János grófot nemcsak megértették, hanem egyetértének is vele igen-igen sokan, eklatánsul bizonyítja ezt az a zugó éljenzés és helyeslés, mely minduntalan felhangzott a baloldalon beszéde alatt.

— **Az uralkodói jubileum és a képviselőház.** Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke értekezletre kérte az ellenzéki pártok vezetőit, hogy az uralkodói trónralépte 50 éves fordulójának megünneplése dolgában velük értekezzenek. Az értekezleten megjelentek: gróf Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Molnár János prelátnak, Rakovszky István, Kossuth Ferenc és Justh Gyula. Bartha Miklóst szintén meghívta az elnök, de Bartha Miklós kijelentvén, hogy ő és elvtársai megszünnvén külön pártot képezni, ő nem elnök s így az értekezletről elmaradt. Az értekezleten — mint a „P. E.” jelenti — érdemleges határozat nem hozott, de az ellenzéki pártok vezérférfiai értésére adták Szilágyinak, hogy vele hajlandók ez ügyben tárgyalást folytatni, mert a vele való megállapodásoknál a hozandó határozat megtartásának garanciáját fenforogni látják, míg Bánffy miniszterelnökkel ez ügyre vonatkozólag semmiféle tárgyalásba bele nem mennek.

A magyar testőrség itthon. A N. Fr. Presse értesülése szerint a magyar királyi testőrséget, a mely Mária Terézia uralkodása óta mindig Bécsben volt, már a legközelebbi időben visszahelyezik Budapestre. A testőrségnek csupán egy része marad Bécsben, hogy a királyi sze-

mele körül való szolgálatot végezze, de a testőrség székhelye ezental Budapest lesz. A hivatalos lap már a legközelebbi napokban közli az erre vonatkozó királyi elhatározást. — Egy másik tudósítás a következőket jelenti: A magyar királyi testőrség körében semmit sem tudnak a királynak örvendetésen meglepő határozatáról, de azért megerősíthetjük a hirt és pedig a legjobb forrásból. Az áthelyezés híre a testőrök közt a legszenzációsabb meglepetést keltette.

UJDONSÁGOK.

— **Városi közgyűlés.** Székesfejérvár szab. kir. város törvényhatósága f. évi november 28-án d. e. 9 órakor a városház nagytermében rendes havi közgyűlést fog tartani, melyre a bizottsági testület t. tagjait tisztelettel meghívja a polgármester. A közgyűlés tárgyszorozata a következő: Hunyad-vármegye közönsége megküldi Erzsébet királyné Ö Felsője elhunytá alkalmából tartott közgyűlésének jegyzőkönyvi másolatát. Nagymélt. magy. kir. belügyministerium leirata a közönségi választmány új alakítása tárgyában. Városi tanács előterjesztése Susánszky Imre s neje tulajdonát képező ingatlan megvétele tárgyában. Városi tanács előterjesztése a ráczbánya eladása tárgyában beadott kérvényre vonatkozólag. Városi tanács bejelenti a városi téglalep eladása tárgyában beadott árverés eredményét. Városi tanács előterjesztése a Lövölde-utca szabályozása folytán eladott területekre vonatkozólag. Nagymélt. magy. kir. belügyministerium jóváhagyó rendelkezése az izr. temető kibővítése tárgyában. Városi tanács betérjeszti a fodrász és borbély-üzletekre vonatkozó szabályrendelet tervezetét. Városi tanács előterjesztése a Bástya-utca rendezésével felmerült költségekről. Városi tanács előterjesztése Fiume város vízkárosultjai segélyezése tárgyában. Kiadó hivatal jelentése a vizivárosi ovoda telkének megvétele tárgyában. Városi tanács előterjesztése a polgári leányiskola gondozója évi béérének felemelése tárgyában. Városi tanács előterjesztése a gyeptesteri telepre vonatkozólag. Városi tanács előterjesztése a szükségesnek mutakozó póthitelek megszavazása tárgyában. Városi tanács előterjesztése Özv. Orsonits Istvánné-féle alapítványra vonatkozólag. Tóth

kezét s neki akart menni a másiknak. A többi legény azonban közbevettette magát s szétválasztotta a harcziás feleket.

Flóris mihamar megszelidült s követte társait. Tóni a tánczterembe ment. Első tekintete Marcsára esett, ki éppen ott tánczolt egy másik legénnyel. Az is észrevette őt s kihívó, gunyos pillantást vetett reá.

Ez a pillantás adta meg elhatározásának a kegyelemdőtést. Káromkodva s fogait vicsorgatva rohant ki az udvaron át az országotra. Hatalmas porfelhővel találkozott, melyet a szél felkapott, nem vette tekintetbe. Ep oly kevéssé vette észre, hogy az égbolt sütét felhővel csaknem teljesen be van vonva. Esztelen düh fogta el a leány miatt, kit eddig oly forrón szeretett s vad bosszú tartotta lelkét megszállva.

Lakása félórányira volt. Csak fele idő kellett most. A házikó az erdő szélén feküdt; nappal világos színével világított ki a zöld fák és bokrok között; most azonban csak gyengén pislogó fény jelezte, hogy ott emberi lakás létezik.

A házikóba érve Tóni édes anyjával találkozott, ki épületes könyvet olvasott szobájában.

— Már megjöttél? — kérde midőn fiát meglátta. — Tán nem mulattál ott jól? . . .

— Oh igen, nagyon jól — ilyen jól még soh'se mulattam — felelé Tóni igaztoltan. — Igen sok sebesülés is történt — igen sok, annyit mondhatok — s röhögött vad dühében.

Erre meglökte a szomszéd szoba ajtaját, fegyvere után nyult s még néhány töltést is vett magához.

— Mi a bajod, hová mégy? — kérde aggódva édes anyja.

István főjegyző hivatalos jelentése az üresedésben levő bizottsági tagság betöltése tárgyában. Városi tanács előterjesztése a hiányzó iskolászói tagok megválasztása tárgyában. Rendőrkapitányi hivatal jelentése a tanköteles kóbor csigány-gyermekek összeírása tárgyában. Farkasdy Dezső lemondása az általa viselt kisebb bizottsági s szakosztályi tagságokról. Városi tanács betérjeszti Pécs város feliratát az országgyűlési tárgyalásokra vonatkozólag. Városi tanács betérjeszti Csongrádmegye közgyűlésnek jegyzőkönyvi kivonatát az országgyűlési tárgyalásokra vonatkozólag. Polgármesteri jelentés a fogyasztási adó bérlete tárgyában. Nagymélt. magy. kir. belügyministerium leirata a színház-épület helyreállítása tárgyában. Városi tanács előterjesztése a sörházmalom térbeadása tárgyában. Városi tanács előterjesztése a kórházi betegek 1899. évi élelmezése és ruhamosátása tárgyában. Városi tanács előterjesztése a sárkánykúti 45-51. trk. sz. 31. kat. hold városi területek szőlőművelést célzajra térbeadása tárgyában. Városi tanács betérjeszti Horváth Ödön napidíjas kérvényét 50 írt fizetési előlegért.

— **Igazoló választmányi ülés** december 3. d. e. a megyeházán, melyen a megyei bizottsági tagok választása ellen benyújtott fellebbezéseket fogják elintézni.

— **Meghívó.** A Vörösmarty-kör a nagy költő, Vörösmarty Mikály születésének évfordulóját ünnepelve 1898. évi december hó 3-án (szombaton) délután 6 órakor sajtó helyiségében felolvasó estélyt rendez, melyre a kör t. tagjait és családjaikat nemkülönbén a nagy költő minden tisztelőjét van szerencsénk tisztelettel meghívni és megjelenésüket kéri. A felolvasások: 1. Irodalmunk és társadalmi, valamint politikai életünk kölcsönös érintkezései, kiváló tekintettel Vörösmartyra. Török Konstán t. n. 2. Annuska szerelmes lesz. (Novella.) Vártesy Gyula. A felolvasást társasávcsoara követi. Kérjük a kör t. tagjait és családjaikat, hogy ezen is résztvevni, s ebbeli szándékukat a kör helyiségében letett iv aláírásával f. évi december hó 2-ig beadni sziveskedjenek. A

— Az erdőben van dolgom!

— Hogyan? Hisz mindjárt ki tör a vihar! . . .

— Valami dolgom akadt anyám, különös dolgom!

— Micsoda, hát komolyan kell menned?

— Bizony kell, még pedig sürgősen. Ne tartóztass!

— Tóni, aggodalomba ejtesz. Imádkozni fogok érted ez idő alatt.

— Tedd meg — válaszolá Tóni már az ajtónál, — imádkozzál, hogy rosszul ne löjjelek. Vad nevetéssel csapta be maga után az ajtót s a következő pillanatban eltűnt az erdő sűrűjében.

Édes anyja azonban, ki fia különös viselkedését megérteni nem tudta, térdre borult a megfeszített Megváltó képe előtt s buzdón imádkozott, hogy a jó Isten óvna meg hát minden lelki-testi bajtól.

Odakinn ezalatt korom sötét lett. Időkönként tüzes villámok cikáztak, az ég pedig tompán, félelmetesen döngött.

Az erdő fái zugtak s nehéz cseppek estek közbe-közbe a zörgő levelekre. Néha-néha a villám fényénél lehetett látni Tóni alakját, mint valami árnyékot a hatalmas törzsek között tova rohanni. Mindig beljebb és beljebb tartott, míg végre az erdőkerülő düledező gunyhójánál megállapodott.

Oldalról beosont az üres szobácskába, miután lábával az ajtót belökte.

Önnét egy másik szobába hatolt, melynek egyetlen rozoga ablaka nappal az országotra vetett világot, mely vagy husz lépésnyire a háztól az erdőn keresztül vezetett. Tóni jól tudta, hogy Marcsának ezen az uton kell ha-

társasvacsora alatt a m. kir. V. honvédkerület zenekara fog működni. Sz. Fehérvárott, 1898. november hó 24-én. Vértessy József igazgató. Dr. Szapáry László titkár. — A felolvasáson és társasvacsorán nem kórtagok is megjelennek.

— **Nyomdász-bál.** Mint halljuk, a helybeli nyomdászok közt élénk mozgalom indult meg egy *jóteknőcse* nyomdász-bál megtartására, melynek vigalmi bizottsága már megalakult és nagyban fáradozik a mulatság előkészítésén. Ez alkalomra védnökül Dr. Rádai Lajost a „Székesfehérvár és Vidéke” szerkesztőjét kérték fel, ki azt el is fogadta. Csak gratulálhatunk os Guttenberg e maroknyi seregének, hogy az összetartozandóság eszméje mellett nem feledkeznek meg a jóteknőség gyakorlásáról sem, a mennyiben — mint értesülünk — az esetleges *tisztajóvedelmük felé* a helyben létesítendő *Erzsébet-népkönyha javára, másik felét pedig a magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők egy-letének árva-alapjára fordítják.* Bálba járó olvasóközönségünk bizonyára szívesen fogadja ez újabb, eddig még szokatlan mulatságot, hol előreláthatólag jól fogja magát érezni.

— **Felhívás.** A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter urnak f. é. aug. 5-én kelt 5296. számú magas rendelete értelmében e város területén állandóan tartózkodó, de itt községi illetőséggel nem bíró, katonailag ki nem képzett B) alosztálybeli néptelkesre kötelezett mesteremberek összeírandók s december hó végéig az illetékes néptelkesítés járás parancsnoksághoz beküldendők. Ezen rendeletből kifolyólag felhívom mindazon helyben tartózkodó idegen községbeli illetőségű mesterembereket, (önálló iparosok, legények) a kik a harmadik sorozási korosztályon túl vannak, katonák nem voltak s 42 évüket be nem töltötték, hogy összeírás végett a városi katonai ügyosztálynál (Szógyéni-ház) f. évi december 20-ig jelentkezzenek. Székesfehérvár, 1898. november 6-án. *Keresztes Ignác, közigazgatási tanácsos.*

— **Előadás a vidéki hírlapírók javára.** A vidéki hírlapírók országos szövetségének Szávay Gyula alelnökéből, Lovassy Andor, Hegyi Jenő és Lenkei Lajos tagokból álló küldöttsége tisz-

zamennie, s itt akarta magát annak hűtlensége s bánásmódja miatt megboszolni.

Hidegvérrel tölté meg puskáját, majd az a blakhoz támasztá, nyugodtan, izgatottság nélkül várakozott; s erősen el volt tökéve, hogy helyét előbb el nem hagyja, míg sötét tervét keresztül nem vitte, ha mindjárt másnap reggelig kell is várakoznia.

Alig vette észre vérszomjas dühében a rettenetes vihart, mely odakint elementáris erővel dühöngött. Hatalmas vizeséshez hasonlóan zuhogott minden a kunyhó körül. Közbe-egyült az ég kétségbeesztő dörgése, egyik cikázó villám követte a másikat szakadatlan egymásutánban s az egész erdőt, mintegy lángtengerrel vette körül.

Tóninak egyszerre úgy rémlett, mintha a zugásban emberi hangot hallott volna. Jobban kezdett figyelni, s látott is három emberi alakot a viharral küzdve az uton tova sietni.

Egy éltesebb asszony, egy férfi és egy fiatalabb leány volt. Tóni az utóbbiban Marcsát vélte felismerhetni. Nyugodt kézzel nyúlt fegyvere után s szorítá arcához.

— Miattad már nem fog senki sem a vízbe ugorni — mormogá magában. Czólova várta a következő villámlást, hogy a leány alakját tüzesebben megláthassa.

A hang azonban egyszerre sokkal közelebről hallatszott, s midőn újra villámlott, úgy vette észre, hogy mind a hárman a kunyhó felé tartanak. Egyidejűleg megismerte, hogy a leány nem az, a kire vár, hanem Lóni, a molnár lánya. A másik tette a leány szülei voltak.

Tóni, mérgesen harapott ajkába, mert attól tartott, hogy a jövővények szándékában zavarni fogják. Erre figyelmét ismét az utra-

telgett Porzsolt és Faludi szinigazgatóknál, hogy kieszközöljék a Népszínház és Vigaszínház egy-egy előadását a szövetség javára. A hírlapírók mindkét helyen kedvező választ nyertek s így kilátás van arra, hogy a színházak december második felében a jóteknőcse előadásokat megtartják.

— **Tűz.** 13-án éjjel D. Adony községben *Poleser János* szalmakazala és *Krammer Ferenc* takarmánya 119 frt 50 kr. értékben elégett. Biztosítva nem volt, a tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Öngyilkosság.** *Pécsi Zsigmond czecei* lakost istállójában agyonlöve találták. Az orvosi vélemény és a megejtett vizsgálat öngyilkosságot állapított meg.

— **Hivatal vendég.** *Kestyűs József* sárbogárdi lakos *Nagy Adám*, ugyanottani lakos lakásába nem a legillendőbb módon állított be. Természetesen amilyen volt az „adjon isten”, olyan volt aztán rá a „fogadj isten” is. A vendég addig erőszakoskodott, míg a házigazdának a csendőrijárór közbelepéséhez nem kellett folyamodnia. Így aztán szelid nyomással távoztatták a hivatal vendéget.

— **Szabályellenes építkezés.** A városi főmérnök jelenti a rendőrségnek, hogy *Páblí György* vasuti ör a kert-utczában házat épített, illetve kamrát fából, melyet aztán belül téglával rakott ki s így mosókonyhának használta, szóval tüzelt benne, mi pedig a tűzrendészeti szabályok szerint szabály ellenes.

— **Lopások.** *Bognár György* jenőfalvi lakos istállójából, melyet elfelejtett bezárni, ismeretlen tettesek 4 drb. libát elloptak. A nyomozás eddig még eredménytelen. — *Varga István* sárkereszturi lakos kárára *Sillei István* sárbogárdi lakos elloptott egy 6 frt értékű szűrt. Feljelentették a sárbogárdi kir. járásbírósnak.

— **Az igazság napfényre jő.** Réges régen, még 1893. januárjában történt, hogy ifj. *Gyalus István dunapentelei* és *Kis Tóth István szentimrei* lakosok *Értékes Bálint* tóthi lakost azon ürügy alatt, hogy jó pénzért tizszeres hamis pénzt adna neki, felcsalták Budapestre. A jelzett időben ott ugy 7-8 óra tájban kicsalták *Értékest* a Városligetbe, hol ifj. *Gyalus*

irányította s észrevette, hogy a három jövővény megállt előbbi helyén s csak a vihar lecsendesedését várja. Jelenlétéről mit sem tudhatnak, míg nyugodt marad s hogy velők mi történik azután, az már nem érdekelte.

Arra egyáltalán nem figyelt, hogy mit beszélnek azok hárman, míg nevét nem hallotta emlegetni, a mi érdeklődését felidézte.

— Ugyan hallgass már avval a Tónival — mondá a molnár — egy hajszálnnyival sem jobb a többinél. Flórist megtámadta s verekedni akart vele — ok nélkül — igen minden ok nélkül.

— Valószínűleg Marcsa miatt — viszonzá a molnárné; az a leány csak rosszat mivel.

— Minek kapaszkodik abba a szemtelen dologba, ha ő maga jobb akar lenni?

— De tudd meg atyám — mondá Lóni csevegő hangon — ő a legszebb leány . . .

— Ej mit — szakítá félbe a molnár — nincs szíve — s szépsége? Ismerek másokat, kik szintén szépek s e mellett jószívűek is s Tóni irányában jók — tulságosan jók.

— Már megint perlekedel atyám — mondá Lóni.

— Nem perlekedem, te . . . vagy tán nem igaz az, hogy . . .

— Légy csendben, atyám, s hadd békében a gyerekeket, ő . . .

Hatalmas recsegés szakítottá meg a molnárné szavait.

— Istenem! ha most nem csapott be a villám . . .

— Könnyen lehetséges; bárcsak otthon lennénk!

— Mégis csak legjobb volna, ha egy mi

revolvert rántva elő követelte *Értékestől* pénzt. *Értékes* úgy látszik nem hiába viselte nevét, mert volt nála csakugyan 300 forint, mit a revolvertől megijedve átadott megcsalónak. Ezek aztán ismeretlen helyre költöztek, csak most mertek előjönni, mikor a tettet már feledésben gondolták. *Értékesnek* azonban lévén jó emlékező tehetsége nem felejtkezett el meg-rablóiról. Feljelentettek a duuaadonyi kir. jár. bíróságnál.

— **Malter-gyár.** Ezután már nemcsak Budapesten fognak a „ragacs” előállításával üzletszerűen foglalkozni, hanem nálunk is Székesfehérvárott. Tekintve pedig azt, hogy a természet, illetve a város megadja a gyárnak mindazt az anyagot, melyek a malter előállításához szükségesek, az előállítási költség nagyon is alacsony lesz, így a gyár csakhamar fel fog virágozni. Az esetleges vállalkozók mi-beztartása végett közöljük a következőket: a gyár, hol a malter előállítatik, a budai út menté, kezdve a pokol-tól egész a megyei kórházig, helyszin a kocsit út, nagyobb kereslet esetén a gyalogjáró aszfalt is. A vállalkozónak csak néhány, de jó erős lovat és kocsit kell tartani, és személyzetet, ellátva merőkanalakkal, kiknek hivatásuk léssen a 20-30 centiméter magasságu (úrtás bokán felüli) malter réteget felmerni. A város ennek ellenében kötelezi magát, hogy a budai utat máskor is olyan anyaggal fogja megrakni, melyből egy zápor után hasonló mennyiségű és minőségű malter keletkezik. A vállalkozó megkapja szubvenzióul a budai út mentén lakók közönetét és háláját is.

— **A javítóintézet növendéke.** Czece és környékén a jelen és a mult hó folyamán többször lopás fordult elő, melyek tetteseit nem tudták kézrekeríteni. Most végre kézre került az enyves kezű egyén és pedig *Brandt István*, kisszékelyi illetőségű, az *aszódi* javítóintézetből még a mult évben megszökött csavargó fia személyében. A ítu egész keresetszerűen üzta a lopást, s így hosszú idő alatt

Atyánkot elimádkoznánk — mondá a molnárné félénken, — hátha otthon valami történt?!

— Ugyan mi történhetett volna? viszonzá a molnár.

— Jobbnak mégis csak jobb!

— No hát kezd el Lóni.

Tónit sajátságos lágy hang ragadta meg, melynek hasztalanul igyekezett ellenállni. Akaratlanul is levette fejéről sapkáját s a szomszédos térre hallgatólyzott. Mily bensőséggel imádkozott a leány! És mily lágy, mily kellemes volt a hangja! Akarata ellenére párhuzamot vont Lóni és Marcsa között, mely az utóbbira nem volt elég kedvező. Hogy is mondta azt a molnár: — Ismerek másokat, kik szintén szépek s e mellett jó szívűek s Tóni irányában jók — tulságosan jók. — Merre is jártak szemei, hogy reá eddig nagyobb figyelmet nem fordított. Elénken emlékezett most ama barátságra, melyet Lóni irányában mindez ideig — s még ma is tanusított a táncsteremben. Egyszerre megértette azt a néma résztvevő pillantást, melyet feléje irányított, midőn Marcsa őt oly annyira lenézte.

Mig ezen s hasonlókon töprengett, file a a három személy imájára figyelt s csaknem megjed, midőn egyszerre elhallgattak.

Egy ideig csend volt. Csak a vihar dühöngött. Majd újra Lóni hangja hallatszott:

— Nem volna jó anyám, ha én — ha mi még egy mi Atyánkot . . .

— Még egy mi Atyánkot? . . .

— Úgy gondolom — ő érte . . .

— Ő érte? . . . Tóniért gondolsz?

— Ő oly izgatott volt, midőn ma este egyszerre ott hagyta a mulatságot — és — és én félek . . .

134 frt értékű pénzt és tárgyakat összelopkodott. Az elfogott csavargó tettét beismerte s a nála talált pénzzel és tárgyakkal együtt átadták a sárbogárdi kir. járásbírósnak.

— A bor. *Maron János marlonvásári és Bokréta István d.-adonyi lakosok* boros állapotban összetalálkozva szóváltásba keveredtek. A perlekedők közt bírót akart fellépni *Kupí János adonyi lakos*. Azonban midőn szét akarta őket választani, öklével úgy találta nyakon vágni Maront, hogy az elesett. Esése következtében koponya törést és vérömlést szenvedett, s ebbe másnap bele is halt. A tettes beismerte tettét és feljelentették a d.-adonyi kir. járásbírósnak.

Különösen felhívjuk a figyelmet *Schubert és Schlesinger* czég lapunk utolsó oloán megjelent karácsonyi árjegyzékére, hol a n. é. közönség elismert jó minőségű árukat potom olcsó áron bevásárolhat.

— A baromfiak veszedelme. *Gárdonyi* községben és a hozzátartozó pusztákon valóságos statáriumot tartott valaki a libák és tyukok ellen. Jelentetik ugyanis a szolgabírósnak, hogy *Neumann Frigyes*, neumann pusztai lakos óljáról a lakatot lefeszítették és 10 libát elvittek belőle. Ugyancsak *Gárdonyi* községhez tartozó *Eszterházy*-pusztán *Fülök Jánostól* 13 tyukot, *Ruszciz Józseftől* 18 tyukot, *Polányi Józseftől* 5 tyukot, *Auer Mihálytól* 25 tyukot és *Szabó Józseftől* 18 tyukot, összesen körülbelül 70 frt értékben elloptak. Ez a nagy mérvű tyuk lopás 20-án éjjel történt és oly ügyesen csinálták, hogy a lopást csak reggel vették észre, mikor nem hallották a szintén elvándorolt kakasok reggeli ébresztőjét s a megfogycokzott számú tyukok kódácsolását. A csendőrség erősen nyomozza az ügyes tyukászokat.

— Engedély nélküli házaló. *Schlegel Ignátz* velencei házaló, kinek a házalási engedélye lejárt s annak megújításáért nem folyamodott, megsípte a csendőrség és a házalási szabályrendelet megsértéséért jelentést tett ellene a helybeli szolgabírósnak.

— Rendőrségi hír. *Horváth Mihály* alsó-

— Hát persze — szakítá félbe a molnár, — persze — nagy hálára vagy irányában kötelezve, mert ma este rád nézett egyszer, a kedves, jó Tóni, az a lump! . . .
— Ne beszélj így jó atyám! Hisz tudod: szeresd felebarátodat — válaszolá feddőleg a molnárné.

— Nincs kifogásom az ellen — mormogá a molnár, de az székségtelen, hogy épen Tóni legyen Lóni felebarátja! . . .

— Ó a mi legközelebbi felebarátunk. Igazad van Lóni, Marcsa nagyon bosszantotta; Tóni pedig igen vérmes; könnyen úgy tehetne mint Lőrincz — emlékszel? — Imádkozunk hát! És Lóni újból kezdett imádkozni nagyobb bensőséggel, mint előbb, hangja azonban remegett a félelemtől . . .

Tóni teljesen nyugodtan állott, feje a mellére hanyatlott, két kezével a puská csövét szorította. Így hallgatta az imát, melyet érte a három jövevény az égbe küldött.

— Uram, add neki azt, a mi boldogítja, szabadítsd meg őt attól, a mi neki ártalmas . . .

A vihar lassankint lecsendesedett. Az eső elállt, villámlás és mennydörgés már csak néha-néha volt észrevehető. Csak néhány szakadozott felhő rohant még tova nyilsebességgel az ég boltozatján s a hold is előbújt barátságos tekintetével.

Tóni még soká állt azon a helyen mély gondolatokba merülve, mintán a molnár, neje és lánya a gunyhó melletti helyet már rég elhagyták. Belsejében is lecsendesedett már a vikar. Miként a vihar után tisztul a levegő s új életre kel az egész természet, úgy tüntek el szívéből is a gonosz szenvedélyek vad hullámai s helyet engedtek a békésebb, józanabb gondolkodásnak.

királysors 21 sz. lakos, panaszt emelt a rendőrségnek, hogy a Szigeten fekvő rétjéről *Lencsés József* 2 petrencze szénát elvitt. — A tettest *Kovács János* mezőőr meg is fogta. A rendőrség ezért *Lencsést* 5 frt pénzbírsággal, esetleg 1 napi elzárással sújtotta.

IRODALOM.

Irodalmi esemény.

— A Nagy Képes Világtörténetről. —

Észteendő munkája lesz, még teljességében fekszik majd előttünk az a hatalmas munka, melyet dr. Marczali Henrik vezetése alatt a mai történetírás legjobb mesterei irnak, a Franklin Társulat és Révai Testvérek Irodalmi Intézete pedig most kezdi füzetenként a magyar közönség körében terjeszteni. A ki csak az első füzetekeket látja, még nem lesz vele tisztában, hogy épen nemzeti szempontból micsoda korszakos lépésel jelenti ez a munka a magyar tudományosságunknak, mert ezek a füzetek még ott járnak az emberiség bölcsője körül, s nem tüntetik fel ennek az új világtörténetnek azt a legbecesebb újítását, hogy nemzeti szemmel kutatja, s kéri mindenhol a magyarság életét, szereplését, a világgal való összelovadást. A magyar nemzet ugyanis kései gyermek és öreg népek dőltek már a sirba, mikor ő még csak először látja a napvilágot. De innen aztán egészen új a metódus és az olvasó ámulva fogja látni, hogy a világ nagy koncertjében hogyan rezeg végig az a kis melódia, mely nekünk legbecesebb mert a mi melódink, a mi történetünk.

A nemzeti szem, mely a nagyvilági sokadalomban is meglátja a kis magyarságot, mint gyermek az édes szülőjét, az teszi ezt az új világtörténetet teljesebb magyarrá, s a közönség már a munka derekán észre fogja venni, hogy ez az első világtörténet, amely igazán magyar.

De tájékoztatást ad már az első füzet is, a melyben dr. Marczali Henrik becses előszava így vázolja a munka tervrajzát.

„Szép és költői volt a klasszikus világ felfogása, mely az emberiség bölcsője köré helyezte az aranykört. Mély értelmű a bibliai hagyomány, mely a paradicsom kertjében látta az első emberpár hazáját, honnét Isten haragja űzte ki és tette „e munkás világbele.“ Talán még elragadóbb a mult század bölcselkedőinek álma, hogy az emberiség a felvilágosodás útján ellenállhatatlanul halad a boldogság és tökéletesedés magasztos czéljai felé. De a történetírás

Hangos nevetés és kacagás zavarta fel gondolatáiból. Azonnal megismerte Marcsa hangját, látta deli alakját a fiatal lányok és legények között. (.) azonban nyugodt maradt, fegyvere szintén nyugodott.

Később, midőn már Marcsát és kíséretét nem hallotta, elhagyta a gunyhót s indult lassan haza felé.

Tóni három teljes hónapot várt, mielőtt Lóni kezé megérte. Ez idő alatt szép csendben iparkodott őt magának megnyerni, mert meg volt arról győződve, hogy nagyon hirtelesen akarat elhatározását tévesen értelmezhetnék. Be akarta az embereknek — elsősorban Lóninak — bizonyítani, hogy komoly a szándéka s hogy nem azért keresi kegyét, mivel Marcsával összetűzött, hanem hogy szíve sugallatát követi. Ezen bizonyítéka be is vált, legalább Lóni és szülei előtt s a lány szerelmet vallott neki. Előbb azonban a próbaidőt kellett kiállani, mert Lóni nemcsak jó, hanem okos lány is volt.

A mint később együtt voltak, megemlékezett Lóni a viharról, a mely ama jelentőség-teljes estén dühöngött.

— Bizony-bizony — mondá Tóni, miközben bogár haját végig simította — rettenetes vihar volt az! Jó, hogy megjött . . .

— De könnyen beüthetett volna — mondá Lóni vonatkoztatva . . .

— Biz' könnyen beüthetett volna — ismétlé Tóni, de egy angyal imádkozott értem ama nehéz órában, s így nem végződött a vihar boldogtalanságomra, hanem boldogságomra. Hallgatva néztek egymás szemébe.

Ők megértették egymást! . . .

hiába keresi az Édent a földön: legrégibb hagyományaink is háborúról, pusztulásról, inségről szólnak. A haladás végtelenségét sem látja teljesen igazolva. Nagy a miénkhez hasonló kultúrák veszték el; nem mindig volt a jobb az erősebb is. Észleljük az egyes nemzetekben felmerülő, erőre jutó életjelenségeket, látjuk őket küzdeni, győzni, majd elomlani — Bukásuk okait megtaláljuk magokban, megtaláljuk a helyettük felülkerekedő eszmék nagyobb erejében és hatásában. De oly határozott elvet, mely akár folytonos hanyatlást, akár folytonos emelkedést jelölne, nem leltünk. A történet lényege a küzdelem, a változás; míg az emberiség él, ép oly kevésbé ismerheti a menyország csendjét, mint a sir nyugalmát. Értjük be ezért a fejlődés szerényebb nevével, vizsgáljuk a tényeket, ürvendjünk az emberi lélek sokféle tevékenységének szemléletén, a legritettebb okok, a legmélyebb és legáltalánosabb törvények felderítésére tudomány nem vállalkozhatik.

Lemondásom, gyengeségünk fájdalmas beismerésén kezdjük. De midőn szűkebbre vontuk a határt, kizárva körünkből mindazt, a mire csak a vallás vagy az elvont elmélkedés mondhat kész feleletet, még mindig óriásnak, szinte megdöbbentően látszik feladatunk. Nagyobbát ennél alig tűzhet maga elé az emberi elme.

Midőn így szűkebbre vonta a határt, sokkal határozottabban folytatja:

„Az emberi közönség élete az, melynek megismerése feladatunk. Legyenek rendek, sőt nemzetek is csak annyiban érvényesülnek, a mennyiben munkájuk az egésze visszaható. Egy embernek vagy nemzetnek élete csak annyiban történet, amennyiben része a világ történetnek. Magában, külön állítva, érthetetlen, előzményeit, hatását csak az egésznek reá való befolyása és az, mivel munkájával az egésznek fejlődéséhez járult, magyarázhatja meg.

Nem zárja ki ez a felfogás az egyesek, osztályok és népek művének méltánylását. Minden, a mi történet, egyes embertől indul ki, mindennek előbb aránylag csekély körre van hatása, csak aztán szövéődik be az egész kornak tudatába és válik küzdelem és átalakulás útján általános történeti ténynyé. A mi az egyén, vagy nemzet életéből nem az ilyen munkára vagy küzdelemre vonatkozó, az nem is történet. Minden személyes vagy nemzeti munkának az általánosra való hatásának mérlegelése adja meg perspektíváját, igazi értékét. A mit talán a megszorítás által egyes vonásokból veszít, azért bő kárpoztást nyújt a szintéres, amelyen megjelenik és működik, óriási nagysága. Elszigetelt ember, vagy állam nincs: minden csak egy-egy láncszem az események végtelen sorában. A legnagyobb is csak a a közönség körében érvényesülhet és a legkisebbnek törekvése és munkája is hozzájárul az általános fejlődés művéhez.

Közelebb jutottunk problémánkhoz. Vezetőnk tehát nem lehet egység, bárminő kiváló az, még csak nemzet vagy állam sem, bárminő hatalmas részt szabtak magoknak a történet körében. Irányunkat azok az eszmék állapítják meg, melyek a történet körében felmerülnek, mozgást, küzdelemet, változást idézve elő. Nem magok az eszmék, hanem megvalósulásuk előbb csekély körben, aztán általános hatással, azon szándékkal, hogy állandók, maradványok legyenek: intézmények által. Midőn az eszme valamely politikai társadalom, vagy gazdasági szükségből megszületik, magán viseli eredetének, születésének bélyegét, nem elvont, hanem bizonyos tényleges feltételek közt jött létre és megtestesülése, állandósítása soha sem megy végre anélkül, hogy az illető körök a magok felfogásukhoz, saját viszonyaikhoz és gondolkodási módjaikhoz ne szabnák. Az általánosnak és részletesnek ez a folytonos érintkezése a történet műhelyének legszebb legértékesebb szövedéke. Ismétlés, egyformaság nem fordulhat elő benne, minden élő, történeti egység és leghatalmasabb külső befolyással szemben is megtartja egységességét. Mint a napugár, mely egyformán világítja be a földet, de különböző színekben verődik vissza a tárgyak minősége szerint, melyekhez ért.

De van-e egyáltalában természeti tudomány? Nem tapasztalhatjuk-e napról-napra, hogy a legegyszerűbb mindennapos tényeket annyiféle árnyalattal adják elő, hogy még a résztvevőnek is bajos tudnia a teljes igazságot. Nem tudjuk-e, hogy a mit évszázadokon át átjatos hittel környezett nemzeteknek, korszakoknak hagyományá, azt mesének, igen csekély történeti alkotó részeket magában foglaló mondanak mutatja ki a tudományos megrostálás. Nem mondták-e az igazság némi látszatával fable

convencet-nek az egész megirt történetet? Hol keressük tehát a tudományos meggyőződésnek és e jogosult kételkedésnek határát?

Valójában úgy áll a dolog, hogy a mihez kétség fér, annak édes-kevés köze van az előadótörténethez.

Milyen keveset fogadunk már el abból, mit Livius Róma keletkezéséről és növekedéséről mesél! De bármint kétesek is az egyes nevek és számok, Róma politikai és katonai, jogi és gazdasági világuralma megdönthetetlen tény marad. Minő sivár és üres a középkor első századainak reánk maradt történelmi irodalma, mennyi kétség fér minden adatához. De azért a modern népek megtelepedése, állami szervezkedése végbement és a mi azon sötét századokon történt, annak mai napig is érezhető hatása.

Igy, egy más szempontból nézve is, azon eredményre jutunk, hogy a történet anyagát első sorban az eszmékben és azokat megvalósító intézményekben keressük, ne pedig egyes személyekben, intézményekben!

Mi, akik láttuk, mennyire váltja be a »Nagy képes Világtörténetet ezt a mélyeséges programot, elárulhatjuk, hogy modernebb és teljesebb világtörténete még nem volt a világ egyetlen nemzetének sem, mint ez lesz. Világosság, teljesség, érdekesség — ezek az irányuló momentumok az első kiadásban, s mintha a tudományos czélt a művészet még inkább elő akarná segíteni, az illusztrációknak igazán kimeríthetetlen bősége tarkítja az elmondott eseményeket. S ezek nem a sablonos megszokott illusztrációk. Nem azok az elképzelt hazug képek, a melyekben több a fantázia, mint az igazság és szépség, hanem csupa olyan művészi reprodukció, mely az egykori emlékeket, a világ összes muzeumaiban szétszórt történelmi ereklyéket hozza az olvasó szeme elé. Valósággal úgy van, hogy a historikus elbeszélést olvasva elvonul az olvasó szeme előtt a világ minden muzeuma, s a kellő helyen megmutatja mindazokat a csodás ereklyéket, melyek abból az időből, írásban, képen vagy kőben ránk maradtak. Soha több és teljesebb galéria nem kínálta még a látványosságait publikumnak, mint Nagy Képes Világtörténetet képgyűjteménye. Az embernek a történet olvasása közben az az érzése támad, hogy átálmódja magában az egész világ életét és újra látja mindazt a csodát, a mi elmúlt és új világon kulturája megteremtett.

Aki ezt a Nagy Képes Világtörténetet könyvtárjába igtatja, mintha egy muzeumot vinne a házába. S olyan csodás muzeumot, a melyben a képek és tárgyak maguk is ékesen beszélnek, s azonfelül a tudomány legjobb mesterei a legteljesebb kommentárt adják melléjük. Gyönyörűsége lesz a szemének, gazdagodása az elméjének. A legizibb házi kincs.

A most megjelent első kötet a keleti népek történetét tartalmazza, melyet a legkiválóbb egyiptológus, Mascpero műveinek felhasználásával Fogarassy Albert és Goldziher Ignác irtak. E kötet ára diszes félbörkötésben 8 ft. Az egész mű 12 kötetből fog állani. Füzetenként 30 kr.

KÜLÖNFÉLE.

□ **Olvásás evés közben.** Sok ember szokása evés közben olvasni vagy tanulni, mit a L'hygiène moderne legújabb száma hátrányosnak tart az egészségre. Evés közben folytatott szellemi munka ugyanis nem kis mértékben zavarja az emésztő szervek működését, melyek csak az agy teljes nyugalma mellett működhetnek szabályszerűleg. Ha már az olvasást nem hagyhatjuk el, úgy válasszunk legalább könnyű, kedélyes és vig olvasmányokat, melyek a kedélyt fölfrissítik a nélkül, hogy az agyat túlságosan igénybe vennék. Legelőnyösebb persze kedélyes, vig társaságban étkezni, mi a vért pezsgésbe hozza és az emésztőszervek funkcióját is jótékonyan befolyásolja. Csakhogy, sajnos, kevés ember van abban a szerencsés helyzetben, hogy a jó tanácsot követhesse.

□ **Az igazi szerelem.** Két fiatal leány egy és ugyanazt a fiatal embert szerette. Az egyik leány égre-földre esküdözött, hogy a fiatal ember jobban szereti őt, mint vetétyársnőjét. A másik persze épp ily határozottan ennek az ellenkezőjét állítja. Elhatározták tehát, hogy próbára teszik az ifjut. Mind-egyikük levelet ír majd neki, a melyben felkéri, hogy egy bizonyos órában látogassa meg őket. Mivel pedig a két meghívónak egyszerre nem tehet

eleget, a döntő bizonyíték az lesz, hogy azé a leányé a szive, a kit előbb látogat meg. Sétá közben határozta el ezt a leányok. A mint épp javában vitáztak, vonzalmuk és ábrándjaik tárgyát látják közeledni. A fatalembert igen sietett és a rövid pár perc alatt csak annyit mondhatott nekik, hogy valahol elhagyta az — esernyőjét.

Mikor az 1. számú szépség a boudoirjában biztonságban érezte magát elhatározta, hogy minden áron győzni fog, még az igazság rovására is. Megirta tehát a következő ievlékét:

»Kedves Károly! Igen beteg vagyok. Talán meg is kell halnom. Ma estére jöjjön el biztosan.«

Multak az órák és bármily különönsnek tessék is, Károly ur nem jött el. Magyarázatot szolgáljon e viselkedésnek a 2-ik számú levél, a mely így szól:

»Édes Károly! Jöjjön el ma este hozzám. Az esernyőjét nálunk hagyta.«

□ **Az üzleti elv.** Télikabátot választ a vevő s kérdezi az árát:

— Uram, szól a kereskedő, nekem üzleti elveim vannak. Én mondhatnám, hogy ez a kabát 65 ft, azt is mondhatnám, hogy 48 ft, de én azt sem mondom. Ellenben mondom azt, hogy a kabát utolsó ára 32 ft.

— Nekem is üzleti elveim vannak, szól a vevő. Én mondhatnám, hogy ez a kabát megér egy frotot, azt is mondhatnám, hogy megér két frotot, sőt azt is, hogy öt frotot. De én azt sem mondom. Ellenben adok a kabátért 8 frotot.

A kereskedő hátraszól a segédjének: — Csomagolja be azt a kabátot. Ez az ur nekem tetszik!

KÖZGAZDASÁG.

+ **Az országos központi hitelszövetkezet.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király a pénzügyminiszter előterjesztésére Széchenyi Sándor gróf valóságos belső titkos tanácsost és Tolna vármegye főispánját az 1898. XXIII. t. cz. alapján létesítendő országos központi hitelszövetkezet igazgatóságának elnökévé nevezte ki. Továbbá közli a hivatalos lap, hogy a központi hitelszövetkezet egyik alelnökévé a földművelésügyi miniszter Hajos József földbirtokost, másik alelnökévé a kereskedelmi miniszter Burchart-Bélaváry Konrád főrendiházi tagot nevezte ki. Mint értesültünk, a központi hitelszövetkezet december 4-én tartja meg alakuló közgyűlését és valószínű, hogy már a jövő esztendő első hónapjában működését is megkezdí. Hajós József, az országos központi hitelszövetkezet egyik alelnöke, egyúttal e nőke a Károlyi Sándor-féle hitelszövetkezetek országos kszpontjának, amely utóbbi — mint tegnap megirtuk — a jövőben is főtartja szervezetét és működését. Az elmondottak felvilágosításul szolgáljanak azoknak a hitelszövetkezeteknek, melyek azt a kérdést intézték hozzánk, vajjon belépjenek-e az új országos szervezetbe vagy nem.

* **A bankkamatláb fölemelése.** Az osztrák-magyar bank a hivatalos bankrótát fél százalékkal fölelemelte, úgy hogy holnaptól fogva a váltók és értékpapírok leszámítolásainál öt százalék, az állami járadékokra és bankzáloglevelekre való kölcsönöknél öt és fél, más értékpapírok lombardirozásánál hat százalék lesz a bankkamatláb. A kamatlábemelést azzal okolták meg, hogy ez idő szerint a pénzügyi konjunkturák nem kényszerítenék ugyan a bankot a kamatláb felemelésére, de elővigyázatból mégis szükséges ez a rendszabály. A kamatlábfölemelést különben egész biztosra vették az üzleti körökben s főleg erre vezethető vissza, hogy a hitelipények a legutóbbi napokban nagyon fokozódottak a bankkal szemben s a bécsi üzletben napi 5 millió, a budapestinél pedig napok óta 3-3 millió forint volt a benyújtás. A kamatlábemelést főoka mint már közöltük, a berlini kamatlábnak 6 százalékra való emelése volt s noha ennek az erőszakos rendszabálynak valutánkra való visszahatása még nem érvényesült teljes erejében, tekintettel arra, hogy ez a 6 százalékos hivatalos ráta valószínűleg 7-8 hétig érvényben marad joggal várható, hogy a belföldi aranyra való vonzó hatása nem fog elmaradni. Az sines kizárva, hogy a berlini

drága kamatláb az Angol bankot is újabb kamatlábemelésre fogja indítani, a mi annál valószínűbb, mert a német birodalmi bank kamatmentes kölcsönöket is ad aranyra s ez az angol aranykölcsönökre nézve nem maradhat hatás nélkül. Egyebekben a német piacokon továbbra is feszült pénzügyviszonyok várhatók nemcsak a föllendült üzlet és a börzék tetemes igényei következtében, hanem azért is, mert a bankok december elején rendszeren hozzálátnak nagy pénzkészletek gyűjtéséhez, hogy az év régi mérlegében minél nagyobb méretű bankszeközöket mutathassanak ki. Az osztrák-magyar bank mai fölemelt kamatlábalával már valószínűleg változatlanul fogunk az újévbe jutni.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legrágabbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitiintetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Börtbetegségtől megment. Tartós és pénzmeztakarító.

*** Darabja 3 ft. ***

A penge ***csillagos acélból és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megredezhető:

Pollák Sándor főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

CASCARADIN
RADITZ.

legjobb szer SZÉKREKEDÉS, GYOMOR- és MÁJBAI, ÉTVÁGYTALANSÁG, SÁRGASÁG, ARANYÉR, ELMIZÁS, VÉRTÖRTÜLÉS és FEJFÁJÁS ellen, kitünő VÉRTISZTÍTÓ.

Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva.
1/2 doboz 60 kr., egész doboz 1 ft 10.

VIRTUS-CREME
Mirtus-krém

zsrítalan és ártalmatlan finomított és szappított
KÉZ- és ARCZ-CREME.
Mappal is használható!

Előváltott minden BÖRHIBÁT, ugm. SEPLŐT, MÁJFOLYOT, BÖRÁTKÁT, BÖRHÁMLÁST, PATTANÁST stb. — 1 tégely ára 1 ft. — hozzá

PULCHERADINPOUDRE
1 doboz 50 kr., (széher, róza vagy krém.)

PULCHERADINZAPPAN
bőrfinomító, rumok illatu, nagyon tartós, 1 drb 40 kr., 3 drb 1 ft 10 kr.

MIRTUS-FEHÉRTŐ
vörös kezek, barna kezek, vörösbőrű arcz, orr allon az egyetlen gyógyszer. 1 üveg 2 ft.

▶ Számtalan elismerőlevél! ▶
Készíti és szétküldi:
RADITZ RÓBERT gyógyszer-üzem **APOSTOLHOZ**
tára az —
Budapest, VIII. József-körút 64a.
Serezs-utca közelében.

RAKTÁRON: 91. 20-4

az ország nagyobb gyógyszerertáraiban.

Van szerencsém a nagyérdemű közön séget tisztelettel értesíteni, hogy a **Magyar Általános Kőszénbánya** részvény társu lattól Budapestén a

tatai kőszénbányák

kizárólagos képviselőjét Székesfejervár és vidékére átvettem és szénét itt állandóan raktáron tartom.

A hazai széntermékek közt a **tatai szén** első helyet foglal el és a porosz szénhez hasonlóan, legkisebb salakot sem és nagyon kevés hamut hagy hátra, miért is szobafűtésre kiválóan alkalmas.

Kérem a tisztelt fogyasztó közönséget, hogy erről magának meggyőződést szerezni és megrendelésekkel fölkeresni sziveskedjék.

RAKTÁR: a teherpályaudvar bejárójával szemben, a Keszei-féle székgyarban

Iroda:

Tisztelettel

Sas-utca 5.

WEISZ JÓZSEF.

Eredeti Thea behozatal.

SCHÖNBERGER D. Székesfehérvár, Liget sor 5. sz.

Főraktár. FIUME szabad kikötő.

Angol országban, hol 20 év óta minden évben megfordulok sikerült Chinai thea termelőkkel közvetlen összeköttetésben lépnem, s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy legfinomabb hamisítatlan valódi minőségű theával szolgálhatok, miről bárki mintáim felhasználásával meggyőződést szerezhet.

Thea fajták helybeli raktáronból:

Ceylon 1 kilo 4 frt.

Pecco-Orange 1 kilo 5 frt.

Orosz keverék 1 kilo 6 frt.

Angol keverék 1 kilo 7 frt.

Ideai termés és csakis a legjobb minőség.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Mintákkal ingyen szolgálók.

A n. érd. közönség szives figyelmébe!

A műselyem festés + + +

+ + + és vegytisztítás.

Minden e szakmába vágó férfi és női ruhaneműek, Perzsa vagy más szőnyegek, csipke és Tunisz-függönyök, Selyem vagy bársony bármilyen gazdagon díszített ruhaneműek, bútór szövetek úgy festésre mind tisztításra fejtetlenül, Bársony neműek elfejtve préselésre és mintázásra, Gyöngy és selyemhímzések, keztük, nyakkendők, selyem ingek, Egyenruhák, szőrme szőnyegek felelősség mellett a legjutányosabb árban számíttatnak.

Gyászruhák festése gyorsan eszközöltetik.

Számos pártfogást kérve teljes tisztelettel

Papp Károly

Szt.-István-utca 5. szám, a nagytemplommal szemben.

Házeladás

Székesfejervárott a Széchenyi-utczában egy szolidan épült ház, tágas udvarral és kerttel sza-

bad kézből eladó. Ugyan ott eladó egy teljes föl szerelésű kitűnő egyes fogat. — Értekezhetni: Széchenyi-utca 21. sz. a.

105. 3-2

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejervár, Nádor-utca 7., zirozi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Valódi Jäger és Peluches női-, férfi és gyermek alsó ruházatokat és harisnyákat.

Nagy választék a legujabb toll, szőrme és francia selyem ruha díszekben.

CSIPKE, BÁRSONY- és SELYEM SZALLAG.

Selyemgyapju kötőpamuk és minden kézi munkához való anyag.

Nagy választék előrajzolt, kezdetű és kész kézi munkákban.

Valódi francia mellfűzők, valódi angol batiszt zsebkendők.

* * * URI- ÉS NŐI ESŐERNYŐK. * * *

Férfi ing, gallér és nyakkendők a legdivatosabb kivitelben.

Valódi francia szappan és illatszerek, pénzszersény, szivar és cigaretta táskák, leszolidabb kivitelben nagy választék. 80. 0—

ANGOL LINOLEUM és VIASZKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZ. BOTT ÁRAK! Kiváló tisztelettel Ullmann és Weisz.

MINDEN SORSJEGY UTANFIZETÉS NÉLKÜL MINDA 6 HUZASON JÁTSZIK.

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KÖRONA

SORSJEGY 20.000 HONASZRA

AVALLALAT KESZPEZBEN VISSZAVANASRA

100.000 KÖRONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

A BUDAPESTI ÚJSÁGIRÓK EGYESÜLETE.

SORSJÁTÉK KEZELŐSÉG:

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 1. szám.

Értesítés.

Tisztelettel tudomására hozom a t. közönségnek, hogy néhai férjem Eisenbarth Ferencz órás, arany- és ékszer-üzletében alkalmazott Sarody Gyula ur az üzletből kilépett és annak vezetése ipam: id. Eisenbarth Ágoston ur további felügyelete alatt Horváth Zsigmond ur, a m. kir. államasutak volt órásának kiváló szakértő kezeire bízott.

Ugyanezen alkalommal felhívom a t. közönség figyelmét a közelgő ünnepek alkalmából az újonnan érkezett arany, ezüst ékszerekre, alkalmi ajándékok és drágakövekre, valamint a legelső gyárakból beszerzett női, férfi arany és ezüst zsebórákra és igen szép kivitelű fali órákra.

Az órák javítása és eladása jótállás mellett eszközöltetik.

Teljes tisztelettel

Székesfejérvárott, 1898. nov 19.

Özv. Eisenbarth Ferenczné

104. 5-2

(Székesfejérvárott, Nádor-utca 3. sz.)

**Egy csinosan buto-
rozott**

**utczai szoba
azonnal kiadó.**

102 3-2

**Értekezhetni Wéber
Mariska virágkereske-
désében, Sz.-Imre-utca.**

Látványos ujdonságok!

Deutsch Manó és Fia

Székesfejérvárott.

Nagyobbított

női divat- és fehérenemű + + + + +

+ + + + + áruházában

Dús raktár mindennemű bel- és külföldi női

divatkelmékből

már 17 krajczártól kezdve. Párisi modellek után készült elegáns **kivitelű** kabátokból 5 forinttól kezdve.

Saját műintézetünkben készült **menyasszonyi kelengyék**

állandó kiállítása.

88. 10-5

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS

asztalos és kárpitos butoraktára,

SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,
(a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédlő és szalon szoba butorok, továbbá

diványok s ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédlő és nadszékek, függönytartók, matracok, lószőr és tengerifüvel tömve — a legolesőbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindennemű **asztalos és kárpitos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legújabb divat szerint.** Ugyszinte ruganyos matracok és rolletták készítését

a legutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadós láb, nincs többé borkeményedés, sem lábdaganat, nincs többé fagyos láb, sem lábégés. Rővid idei viselés után megkönnyebbül a járásá annak ki cipőit **Dr. Hőgyes-féle** az egész világon szabadalmazott asbest-talpbetéttel látja el.

Számtalan köszönő levelek közül csak kettőt említünk.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Ö cs. és kir. Fensége Lipót Salvator Főherczeg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestár-Gyár.

Budapest.

Cs. és kir. Ö Fensége Lipót Salvator főherczeg az asbesttel bélelt cipőivel **nagyon megvan elégedve.** Hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem úgy fáradtak ki, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat aspestalpbéttel. ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest betétű cipők kitünőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok: megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel. Szíves tanácsát köszöni

Dánáson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő hive **Vekerle Sándor.**

Az aspest talpbetétek kitünőségét legjobban bizonyítja az is, hogy a cs. kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek már eddig is

22500 pár szállítattott.

Nagybani elárúsítás: az Országos Központi főraktárban. Általános Asbestár-Gyár betéti társaság. Budapest VI. Sziv utca 18.

Páronkint való elárúsítás Székesfejérvár és fejérmegye részére.

Langraf Gábor és Fia bőr- és cipész kellékek áruházában
Székesfejérvárott, belváros Jókai-utca 8.

Férfiak és nők részére

Á r a k:

Leányok és fluk részére

kettős vastagságu, párja 1.20
egyszerű vastagságu, párja 60
Asbest homok talp, párja 40

kettős vastagságu, párja —60 kr.
egyszerű vastagságu, párja —30 kr.
Asbest homok talp, párja —20 kr.

Hintő por csomag 30 kr.

Viszontelárúsítóknak megfelelő engedmény.

Naponta postai szétküldés oskák utánvétel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. —
Csomagolás ingyen. 84. 50-5

Schubert és Schlesinger

divatáruháza

SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

A hosszantartó enyhe időjárás miatt óriási mennyiségű téli árunk megmaradt, minek folytán a szokásos

karácsonyi és ujévi nagy occasio eladást

a szokottnál előbb megkezdjük s felhívjuk a t. hölgyközönség szíves figyelmét rendkívüli olcsó árainkra, melyek szerint a legfinomabb ruhakelméket, selymeket, flanelleket és divatbarchetokat, egyszóval minden cikket a bevásárlási áron alul bocsájtunk áruba, rendkívül kedvező alkalmat nyújtván a t. hölgyközönségnek karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak beszerzésére, valamint előnyös tömeges bevásárlások eszközzésére.

Kész női confectio: női- és gyermek felöltők, divatos gallérok, szörmeáruk bámulatos olcsó árakon.

❁ ❁ ❁ *Karácsonyi árjegyzék 1898-ra* ❁ ❁ ❁

Kamgarn szövet, dupla széles sima és mintázott, divatszínekben mtr.	á 28 kr.
Cheviotte, dupla széles kitünő minőség mtr.	„ 35 „
Női posztó dupla széles nagy színválasztékban mtr.	„ 45 „
Női posztó 130 ctm. széles costüm ruhákra nagyon alkalmas	„ 68 „
Vizmentes loden 140 ctm. széles a legjobb minőség	„ 85 „
Francia flanel és kazán dupla széles	„ 55 „

Fekete divatkelmék óriási választékban	35 krtól feljebb
Francia és angol divat különlegességek exclusive kivitelben	1 frtól feljebb
Mosó flanel 80 ctm. széles óriási választékban mtr.	á 19 kr.
Moso barchet legszebb mintákban.	„ 20 „
Francia barchet 75 ctm. széles különleges mintákban	„ 28 „
Peluche és Velour flanel	„ 30 „

Meglepően olcsó! — Színházi Echarp tiszta selyemből — 1.35 kr.
— Velour portörő — darabja —.10 „

Szines és fekete bársony mtr.	á 58 kr.
Divatos selymek	55 krtól feljebb
1 vég valódi Schroll schiffon	4.50 kr.
1 „ legjobb „ „	5.25 „
1 „ creasz vászon	4.10 „
1 „ hollandi „	5.75 „

Fekete brocat selyem nagy választékban	1.05 kr.
Selyem maradékok minden árban!	
1 vég irlandi vászon	7.25 kr.
1 „ lepedő „	8.50 „
1 „ rumburgi „	18 — „
1 „ „ lepedő vászon	18.50 „

Téli kabát jó béléssel	5.50 kr.
„ „ selyem béléssel	6.50 „

Szörmegallér	6.75 kr.
Körköpöny	11. — „

Mintákat kívánatra bérmentve küldünk!

SCHUBERT és SCLESINGER

divatáruháza Székesfejérvárott.

103. 5-2